

**Verslag 40 jaar A.K.V. uitgegeven
bij de jubileumviering op
23 november 1994.**

Inhoud

De oprichting	2
Eregalerij der pioniers	7
De naam van de vereniging	8
Het bestuur	10
Aantal leden	12
Contributie	13
Voorbeproeving	14
Rassen	18
Jaarvergadering	22
De aardappeldagen	26
Dagelijkse dingen	31
Slot	36

De oprichting.

De oprichtingsvergadering van de A.K.V. "Midden Nederland" is gehouden op 6 december 1954 in "Het Haasje" te Bant.

Het voorzitterschap wordt waargenomen door de heer M.J. Rademakers.

Er zijn 30 personen aanwezig: de heer H. Leenders (de secretaris van de Ned. Kwekers Bond), de heer H. Zingstra (C.O.A.), Ir. G.A. Thijn (S.V.P.) met zijn medewerkers.

Ir. G. Salentijn, N.A.K., Noordoostpolder met enkele personeelsleden, vervolgens vertegenwoordigers van het Consu-
lentschap, de pers en voor zover na te gaan, alle in de N.O.P. werkzame aardappelkwekers.

Uit Overijssel zijn geen kwekers aanwezig.

De voorzitter geeft een korte toelichting op het voorstel tot oprichting van "een vereniging voor aardappelkwekers" in de N.O.P. en Overijssel. Het spijt hem dat de kwekers uit Overijssel ontbreken. De heer G.H. v. Haeringen, die toegezegd had te zullen komen, bleek verhinderd te zijn. Overijssel heeft 5 á 6 aardappelkwekers.

Het is gebleken dat het voor de kleine aardappelkweker moeilijk is de centrale vergaderingen van de N.K.B. te bezoeken. Het is gewenst de aardappelkwekers in groepsverband bijeen te brengen in provinciale verenigingen om onderlinge contacten te vergemakkelijken en gezamenlijke problemen in meer besloten verband naar voren te brengen.

Dr. Ir. Feekes geeft hierop een aanvulling:

"Voorheen bestond de N.K.B. naast de vakgroep Kwekershandelaren. Bij onderlinge afspraak hield eerst genoemde zich meer met technische problemen bezig en de vakgroep hield zich in de eerste plaats bezig met de meer economische aangelegenheden.

Inmiddels is 5 jaar geleden de Stichting voor Plantenveredeling (S.V.P.) ontstaan en op belangrijke wijze gefinancierd door het bedrijfsleven en door de staat.

De S.V.P. kan gezien worden als een begin van een nieuw tijdperk van het Nederlandse kwekersbestaan. Haar doel is in de eerste plaats het werk van de Nederlandse kwekers te steunen. Na onderhandelingen met de vakgroep Kwekershandelaren zijn bepaalde regels opgesteld met betrekking tot het afstaan van materiaal aan de kwekers.

De vakgroep heeft vertrouwensmannen aangewezen, die regelmatig contact met de S.V.P. onderhouden.

De Nederlandse Kwekersbond en de Vakgroep zijn inmiddels een fusie aangegaan in de vorm van een vereniging welke de naam draagt van Nederlandse Kwekersbond. Deze N.K.B. omvat een aantal (7) secties, die een sterke zelfstandigheid hebben. Één daarvan is de sectie aardappelen. Elke sectie heeft een z.g.n. werkkommissie, waarin kwekers en deskundigen der instituten samenwerken. Ook voor aardappels bestaat een werkkommissie. Er wordt zorggedragen dat van elk der provinciale groeperingen minstens 1 vertegenwoordiger in deze werkkommissie zitting heeft. Verwacht wordt, dat deze vertegenwoordigers regelmatig het resultaat van de besprekingen doorgeven aan hun eigen groeperingen.

Het mag als een verheugend verschijnsel worden beschouwd dat er onafhankelijke provinciale verenigingen van aardappelkwekers zijn ontstaan t.w. Drenthe, Friesland, Zeeland/Nrd Brabant, Groningen en thans de N.O.P. en Overijssel. In meer besloten kring zullen deze verenigingen hun doel in de ruimste zin "bevordering van aardappelkweken" het best kunnen bereiken. Het is echter zeer gewenst dat deze verenigingen nauw contact houden met de N.K.B., de officiële vertegenwoordiger van de Nederlandse kwekers en

wel in de eerste plaats omdat deze bond voor de belangen van de kwekers op de bres staat, b.v. voor het verkrijgen van redelijke inkomsten. Algemeen mag bekend worden geacht, dat speciaal de inkomsten (licenties) van de aardappelkwekers zeer laag, beter gezegd zeer onvoldoende zijn.

Verbetering der inkomsten is een zeer belangrijke factor voor het doen opleven van het aardappelkweken in Nederland".

Op voorstel van de voorzitter, besluit de vergadering de vereniging van aardappelkwekers in de N.O.P. op te richten. Hierna wordt het concept-reglement besproken. Dit is zeer eenvoudig gehouden en vrijwel identiek met dat van Drenthe en Groningen.

Het is niet de bedoeling koninklijke goedkeuring aan te vragen.

Indien de Overijsselse kwekers besluiten zich bij deze vereniging aan te sluiten, zal aan de naam "en de provincie Overijssel" worden toegevoegd.

Zodra de houding van Overijssel bekend is zal het reglement in de definitieve vorm aan de leden worden toegezonden.

De medewerking vanuit Overijssel is echter nooit van de grond gekomen. In het jaarverslag 1977 staat dat de heer G.H. v. Haeringen is overleden. Hij was vanaf de oprichting lid van onze vereniging. Met hem verliest de A.K.V. het enige steunpunt in het werkgebied Overijssel.

De contributie wordt vastgesteld op f 5, = per jaar.

Belangstellende leden betalen minimum f 1, = per jaar.

26 der aanwezigen geven zich op als lid, volgens de eerste ledenlijst zijn er 29 leden.

Bestuur.

Er wordt rekening mee gehouden dat Overijssel wel mee zal doen. In dat geval moeten 4 bestuursleden uit de N.O.P. worden gekozen en 1 uit Overijssel.

Gekozen worden

M.J. Rademakers voorz.

W. Feekes secr-penm.

en de leden J.A. Crebas en F.J. Bruinsma. De heer Colijn zal het bestuur bijstaan als assistent-secr. Ir. G.A. Thijn wordt benoemd als adviserend lid.

De werkzaamheden van de vereniging zullen bestaan uit:

1. Bespreking van de resultaten van de werkgroep aardappels van de N.K.B. (en de S.V.P.) De heer M.J. Rademakers is lid van genoemde werkgroep.
2. Bespreking van de keuzelijsten van kloontjes, zaden en geniteurs die ons jaarlijks vanuit de S.V.P. bereiken en die wegens de veelheid van materiaal en de vele onbekende geniteurs een waar doolhof-karakter hebben. Liefst in overleg met Ir. G.A. Thijn.
3. In overleg met Ir. G.A. Thijn, een lijst opmaken van sprekers, die verschillende problemen voor de vereniging zouden kunnen behandelen.
4. Het vraagstuk van het opkweken van kloontjes uit zaad buiten S.V.P. verband.
5. Het verkennen van literatuur op aardappelveredelingsgebied en dit onder bereik van de kwekers brengen.
6. De organisatie van de beproeving in Nederland en de waarde van de beproeving in het buitenland nader te bezien.

Er is stof genoeg om de vereniging inhoud te geven. Het uitwisselen van ervaring op dit gebied geeft sfeer aan de vereniging.

Genoemd wordt ook nog het organiseren van binnen en buitenlandse excursies.

Eregalerij der pioniers

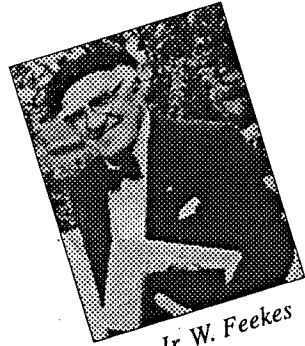
LIDENLIJST

6 december 1954

P. Jansen, Joh. Postweg 6
 F.J. Bruinsma, Kleiweg 35
 J.A. Griban, Bourmanringweg 6
 L. Golijs, Lange Dreef 24
 E. Schamben, Joh. Postweg 5 a
 B.B. Dijkstra, Intelligenterweg 3 a
 A. Ebhings, Kleiweg 9
 W.R. Ebhings, Kleiweg 9
 R. v.d. Zee, Ettenlandseweg 22
 V. de Wolf, Rialstraat 90
 Dr. W. Feekes, Donsterdijp 53
 W. G. Beertema, Donsterdijp 53
 T. Groenestein, Luttichgasterweg 5 b
 Dr. J.A.H. Maenen, Kaspual 10
 Ir. J.P. Jullens, Hottam & Co.
 R. Janssens, Kleiweg 40
 R.B. Kelder, Joh. Postweg 1
 A.H. de Rijk, Hanneke Schoutenweg 10
 G.J. Gussiet, Espelerweg 16
 H.J. v.d. Pijpe, Veldstraat 67
 N. Sanders, Toemweg
 H. de Roo, Blitsgalweg 13
 J.V. Schild, Langrijke 21
 Ir. G. Bollenigh, Kon. Jullianastraat 17
 Ir. A. Sinnema, Kaspual 19
 Ir. G. Thijn, Janssenlaan 11
 A.J. Teunis, Langrijke 49
 M.C. Wierd, Havenweg 2
 L.H.J. de Wit, Lutteweg 1

Emmeloord
 Marknesse
 Bant
 Emmeloord
 Emmeloord
 Marknesse
 Emmeloord
 Emmeloord
 Marknesse
 Emmeloord
 Groeninge
 Groeninge
 Marknesse
 Emmeloord
 Bant (Fr.)
 Marknesse
 Emmeloord
 Emmeloord
 Emmeloord
 Kraggenburg
 Bant
 Nagels
 Marknesse
 Emmeloord
 Emmeloord
 Emmeloord
 Marknesse
 Nagels
 Emmeloord

Ledenlijst 6 december 1954.

Dr. Ir. W. Feekes

Ir. G. A. Thijn

M. J. Rademakers

J. A. Crebas

F. J. Bruinsma

L. Dolfing

Ir. A. Sinnema

De naam van de vereniging.

Bij de oprichting in 1954 is als naam vastgesteld
"Noord Oost Polder en Overijssel"

Er is echter vanuit Overijssel maar één lid gekomen, n.l. de heer G.H. v. Haeringen uit Dedemsvaart. Deze is vanaf de oprichting tot 1974 lid van de vereniging geweest.

Op 17 januari 1968 wordt in de ledenvergadering besloten de naam te wijzigen in "IJsselmeerpolders en Overijssel"

Dit houdt kennelijk verband met het tot ontwikkeling komen van Oostelijk-Flevoland.

Vanaf 16 januari 1985 gaat de vereniging verder onder de naam "Midden Nederland".

De motivatie daartoe is, dat sinds het overlijden van de heer v. Haeringen in 1974, geen enkel contact meer bestaat met Overijssel. Er zijn echter wel leden uit Noord-Holland toegetreden.

De voorzitter actief voor de leden.

Het bestuur.

Het bestuur heeft vanaf de oprichting een constante samenstelling gehad.

Voorzitter. De heer M.J. Rademakers heeft vanaf de oprichting in 1954 t/m 1982 de voorzittershamer gehanteerd.

Vanaf 1983 is dit door Ir. J.P. v. Loon overgenomen en deze kan nog jaren mee.

Secretaris / penningmeester. Dr. Ir. W. Feekes was vanaf de oprichting t/m 1957 sec.penn.meester. Wie was Dr. Ir. W. Feekes?

Hij was werkzaam bij de firma Geertsema en woonde in Groningen. Hij heeft veel gedaan voor het kweekwerk in algemene zin en kan met recht genoemd worden als de grondlegger van de A.K.V., samen met Ir. G.A. Thijn van de S.V.P.

Volgens de overlevering maakte Dr. Ir. W. Feekes aantekeningen bij een vergadering en naar aanleiding daarvan las hij uit het hoofd notulen voor. Hij deed dit zo, dat het niet te onderscheiden was van geschreven notulen. Dit verklaart ook waarom de eerste 15 bladzijden van het notulenboek blanco zijn.

Vanaf 1958 t/m 1960 is de heer L. Dolfing de functionaris en dan volgt de lange periode van Ir. A. Sinnema; 1961 t/m 1984.

Lange tijd waren Rademakers en Sinnema het gezicht van de A.K.V.

In 1985 is Sinnema opgevolgd door Dr. Ir. I. Mastebroek. Deze heeft het volgehouden tot 1992. Echter door vertrek naar Ede moest zij de functie overdragen aan Ing. J. Haak. Het secretariaat is dus vanaf 1961 gezeteld geweest bij de N.A.K.

De overige bestuursleden.

F.J. Bruinsma	1954 - 1974
E.A. Boerhave	1975 - 1987
P. Smeenge	1988 - heden

J.A. Crebas	1954 - 1977
H.H. Ebbinge	1978 - 1991
A.J.M.vd Linden	1992 - heden

Bestuursuitbreiding.

S. Hartmans	1971 - 1981
J. Nammensma	1982 - 1989
P. Könst	1990 - heden

Ir. G.A. Thijn is vanaf de oprichting t/m 1968 adviserend lid van het bestuur geweest.

Ing. W.F. Bouma is vanaf 1966 tot heden adviserend bestuurslid.

Beiden waren hoofd van de S.V.P. afd. aardappelveredeling te Marknesse en later in Lelystad.

Aantal leden

Bij de oprichting in 1954 zijn er 29 leden.
(Actieve en belangstellenden)

Dit aantal is gestaag gegroeid.

In 1962 zijn er 57, in 1970 is het 73.

De secretaris geeft dan een inventarisatie:

- 55 leden uit de NOP
- 9 leden uit Oostelijk Flevoland
- 4 leden uit Friesland
- 3 leden uit Groningen
- 2 leden uit Overijssel

Het aantal leden in 1974 is 87. Dit jaar zijn enkele kwekers uit Noord-Holland toegetreden.

In 1983 zijn er 111 leden en in 1984 staat in het verslag dat het ledental expansief gestegen is: 125.

In 1987 is het hoogtepunt bereikt: 133 leden.

Daarna is er een langzame daling ingetreden.

Momenteel heeft de vereniging 118 leden.

Contributie.

Bij de oprichting wordt de contributie vastgesteld op f 5,= per jaar voor kwekersleden en f 1,= voor belangstellende leden.

In 1959 wordt dit gewijzigd in respectievelijk f 2,= en f 1,=

In 1960 wordt echter besloten om weer f 5,= per lid en f 2,= per belangstellend lid te betalen omdat de activiteit van de vereniging zeer is toegenomen.

In 1979 is er verhoging van f 5,= naar f 6,= en voor bel. leden van f 2,= naar f 3,=

In 1982 wordt f 10,= door kwekersleden en f 5,= door belangstellende leden betaald.

Vanaf 1987 wordt, zowel voor leden alsook voor belangstellende leden, de contributie vastgesteld op f 12,50 per jaar. Omdat de grootste uitgavenpost voor de A.K.V. frankeringskosten zijn wordt de contributie voor alle soorten leden gelijk getrokken.

Conclusie: ieder heeft vanaf nu dezelfde rechten en plichten

Voorbeproeving.

In de bestuursvergadering van 6 maart 1958 wordt de aanleg van een ledenproefveld besproken. Op "de Kandelaar" wordt 3 á 4 are beschikbaar gesteld. Hiervoor worden geen kosten in rekening gebracht. De volgende voorwaarden worden gesteld:

1. De zaailingen moeten 4de jaars of ouder zijn.
2. Per kweker maximaal 5 nummers insturen.
3. Per nummer 16 knollen insturen maat 35/45.

Deze voorwaarden zijn in de loop der jaren niet of nauwelijks veranderd.

De te gebruiken standaardrassen zijn echter wel veranderd.

In 1958 werden gebruikt: Eersteling, Bintje, Eigenheimer, Voran, Libertas en Furore.

In 1994 zijn dat: Premiere, Rapido, Bintje, Spunta, Agria, Turbo, Santé, Nicola, Desiree en Aziza.

Alleen Bintje heeft het dus volgehouden.

De waarnemingen worden gedaan door "de Kandelaar".

De heer H. Ebbinge, de heer L. Dolfing en Ir. G.A. Thijn fungeren als proefveldcommissie. De huishoudschool is bereid kookproeven te nemen om de konsumptiekwaliteit vast te stellen. Dit o.l.v. mevrouw v.d. Broek.

Op 4 november 1958 wordt in de bestuursvergadering door de bedrijfsleider van "de Kandelaar", aan de hand van een uitvoerig rapport verslag uitgebracht van de beproeving. Op 23 januari 1959 worden de cijfers van de konsumptiekwaliteit besproken. Ir. G.A. Thijn geeft een toelichting op deze cijfers. Hij stelt nadrukkelijk, niet te veel aan deze cijfers te hechten, maar het meer te zien als een aanwijzing in een bepaalde richting. Alles overziende mogen we vaststellen, dat de beproeving vanaf het begin, heel serieus en accuraat is aangepakt. In 1961 wordt f 1,= per zaailing berekend voor administratie kosten. Verder lezen we in het jaarverslag

van 1961 dat door een delegatie uit de N.O.P. in Assen 17 zaailingen worden getoetst op kookkwaliteit. Voordien had Ir. Schippers, hoofd van het onderzoekcentrum te Assen, de zaailingen eveneens getoetst. De vergelijking van de cijfers van de heer Schippers met onze cijfers en de vergelijking van onze cijfers onderling, deed duidelijk naar voren komen, dat het gezegde: "over smaak valt niet te twisten" ook bij de kookproeven met aardappelen opging.

In hetzelfde jaarverslag wordt melding gemaakt van buitengewoon zware nachtvorst op 28 mei! "Het beeld ging daarvoor geheel verloren".

Uit het verslag van 1965: De phytophthora heeft de waarde van deze beproeving in gunstige zin beïnvloed. Er zijn zeer fraaie verschillen opgetreden, waarbij de standaardrassen in bepaalde gevallen ver achteraan zijn gekomen. De opbrengst van Eersteling is geheel weggerot en ook de Bintje zou zeker niet voor verdere beproeving zijn aangehouden.

Een ander interessant aspect is geweest, dat het proefveld op schurft gevoelige grond heeft gelegen, waardoor ondanks de natte zomer hier mooie verschillen in schurftaantasting naar voren zijn gekomen.

Jaarverslag 1967: Enorme opbrengstcijfers, zelfs tot in de 80 ton/HA

Jaarverslag 1970: "De Kandelaar" is verplaatst van Marknesse naar Biddinghuizen in Oostelijk Flevoland.

Ook wordt vermeld dat de kook, chips en friteskwaliteit op het uitstekend geoutilleerde nieuwe bedrijf van de S.V.P. aan de Elandweg beoordeeld kan worden.

Voordien werden de kookproeven gedaan bij de Verenigde Kweekbedrijven te Emmeloord en door de heer J.B. v.d. Wal van Transsolanum te Oudega.

1971 De opbrengsten zijn gestegen tot zelfs in de 90 ton/HA.

1975 De bijdrage voor beproeving gaat van f 2,50 naar f 5,= per zaailing.

1986 Gezien het belang van een goed proefveld voor de leden worden in dit jaar, na overleg met de heer Nieuwland, bedrijfsleider van "de Kandelaar", meer en betere gegevens verzameld. De oogst wordt getransporteerd naar proefboerderij "de Keurhof" te Tollebeek alwaar op 4 en 5 november gelegenheid is tot bezichtiging. Hierdoor kan reeds eind november de kook- en chipskwaliteit van een aantal geselecteerde monsters vastgesteld worden.

Voordien was de partij beoordeling meestal in december en werden de kook en chipskwaliteit in januari vastgesteld.

In 1987 is voor het eerst sprake van hulp van A.K.V.leden bij het wegen en opstellen van de monsters op de Keurhof.

In 1988 wordt gediscussieerd over de geschiktheid van de Kandelaar als plaats van beproeving (te zware grond). Besloten wordt toch op de Kandelaar verder te gaan. De opzet van de beproeving wordt niet veranderd.

De heer Rademakers verwoordt de mening van de vergadering als volgt:

"Wij moeten niet alles willen van dit proefveld".

Er is gezocht naar een persoon die de begeleiding van de zaailingen kan verzorgen. De heer T. Grovenstein, oud medewerker van de S.V.P., heeft de behartiging van het proefveld met veel interesse en heel accuraat op zich genomen.

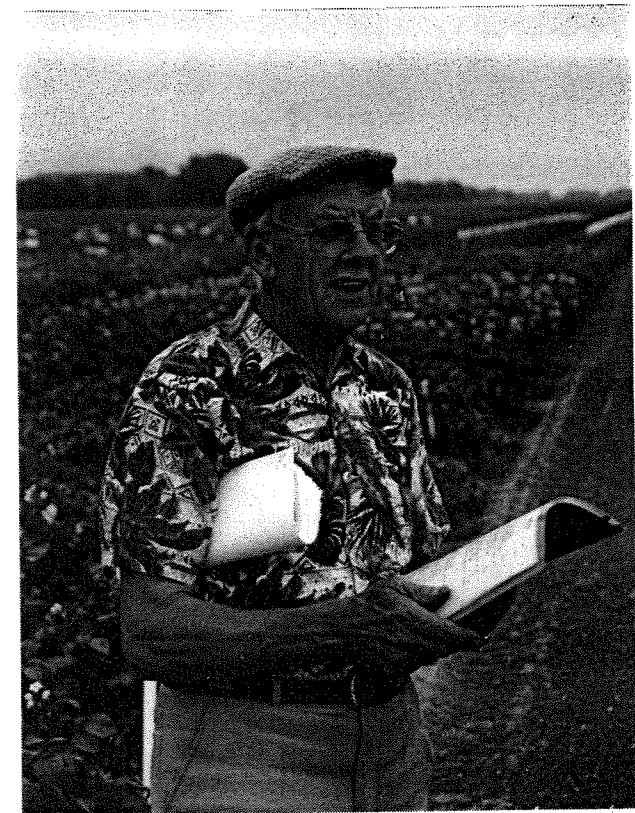
In 1989 wordt, na overleg met vertegenwoordigers van "de Kandelaar", het proefveld voor het eerst aangelegd op de Keurhof te Tollebeek.

In 1991 worden in plaats van 16 planten, veldjes van 12 planten aangelegd, omdat deze beter in één kist te roeien zijn. De kosten per zaailing bedragen nu f 12,50.

Overzicht van de omvang van het proefveld:

1958	52 zaailingen
1965	66 zaailingen van 15 kwekers
1975	82 zaailingen van 19 kwekers
1985	148 zaailingen van 35 kwekers
1994	110 zaailingen van 22 kwekers

Conclusie: na een climax is er momenteel een teruggang in het aantal zaailingen als ook in het aantal kwekers die inzenden.

Proefveldhouder T.D. Grovenstein. Aktief en attent.

Rassen

Totaal zijn van de aangesloten ledenkwekers van de A.K.V. in de jaren 1954 t/m 1994 op de Nederlandse beschrijvende rassenlijst 61 rassen opgenomen.

Hierbij zijn 9 rassen die na 10 jaar of korter, van de lijst zijn afgevoerd.

6 rassen zijn in hun bestaan niet boven de 100 HA gekomen.

Er zijn totaal 20 rassen die de 1000 HA grens gepasseerd zijn, waarvan drie boven de 5.000 HA t.w.: Resy, Draga en Marfona.

Het totale areaal vertoond een gestage groei:

in	1963	398 HA
	1973	716 HA
	1983	2805 HA
	1993	7211 HA

Het totale areaal monopolierassen van de gezamenlijke kwekers in deze 40 jaar was 78.639 HA.

Wanneer we dat in licenties gaan waarderen komen we uit op een bedrag van: Gemiddeld 30 ton per HA geplombeerd x f 27,50 is F 825, = per HA x 78.639 is F 64.887.175, =

We mogen dit met trots een positief resultaat noemen!

In 1993 is naast de aanbevelende rassenlijst de nationale lijst ingevoerd, waardoor het handelsverkeer van nieuwe rassen wordt bevorderd. Op deze nationale lijst zijn van onze kwekers de volgende rassen toegelaten;

Amati	Weibull
Astol	A. Smid
Cornado	Könst Research
Cosmos	Könst Research
Fianna	Könst Research
Parade	Fa. van Rijn
Picasso	Duoplant/Holstein
Raja	Fa. Wolf & Wolf
Rapido	Maatschap Boerhave
Santana	Fa. van Rijn
Signal	J.J. Schilt
Vento	P. Smeenge

Jaarvergadering

Op de jaarlijkse algemene vergadering is een scala van onderwerpen de revue gepasseerd.

Bij het doornemen van de lijst ziet men als het ware de geschiedenis van de ontwikkeling van de aardappelveredeling aan zich voorbijgaan.

Er is echter niets nieuws onder de zon. Het begint met phytophthora resistentie en dat staat momenteel weer zeer hoog in de belangstelling.

Hier volgt een overzicht:

Onderwerpen op jaarvergadering.

- 1959. Dr. Ir. C. Mastenbroek - Phytophthora resistentie bij aardappels.
Dr. Ir. W. Feekes en Ir. J.P. Haisma - Beproevingen in het buitenland.
- 1960 Ir. G.A. Thijn - De veredeling van de aardappel.
- 1961 Ir. J. Trip - Aspecten van de aardappelveredeling.
- 1962 Ir. G.A. Thijn - Een beschouwing n.a.v. een excursie in Duitsland.
- 1963 Dr. Ir. B. Maris - Een nieuwe selectiemethode voor de aardappelveredeling.
- 1964 De heer D.J. Meijer - De ontwikkeling van de poot-aardappelteelt in Frankrijk.
- 1965 Ir. N.J. v. Suchtelen - Gebruik van wilde soorten in de aardappelveredeling.
- 1966 Ir. G. Salentijn - De toekomstige zaaizaad en poot-goedwet.
- 1967 Ing. W.F. Bouma - Hoe gaat de S.V.P. in de toekomst werken.
- 1968 Ir. G.A. Thijn, Ing. W.F. Bouma en de heer J. Timmer - De aanleg van proefvelden en de administratieve verwerking van de resultaten.

- 1969 De heer D.J. Meijer - Introductie van nieuwe rassen.
- 1970 Ir. A. Sinnema - De aardappelteelt in Ceylon.
- 1971 Ir. W. Prummel - Kweken op AM- resistentie.
- 1972 Ing. H.F. Takens - Pootgoedvoorziening in de veenkoloniën.
- 1973 Ing. J.H. Harmsen - Wereldpootgoedhandel en het aandeel van Nederland.
- 1974 De heer D.J. Meijer - ervaringen met aardappelteelt in tropische landen.
- 1975 Ir. A.M. v. Harten - De 2de Ned. aardappelexpeditie naar het genencentrum in Zuid-Amerika.
- 1976 Ir. A.M. v. Harten - Het gebruik van natuurlijke en kunstmatig verwekte mutaties in de aardappelveredeling.
- 1977 Ing. H. Zingstra - Resultaten van het kweken op Y-virus resistentie.
- 1978 Ir. H.T. Wiersma - Toetsmethoden bij de aardappelveredeling.
- 1979 Ir. H.T. Wiersma - Toetsmethoden op knolziekten.
- 1980 Ing. W.F. Bouma en Ir. N.J. v. Suchtelen - Reisverslagen naar Polen en Tunesië.
- 1981 Ir. J.P. v. Loon - Gelukzoekers of kwekers?.
- 1982 Ir. H.T. Wiersma - Hoe kan de kweker de S.V.P. geniteurs gebruiken.
- 1983 Ir. K.M. Louwes en Ir. A.E.F. Neele - Selectiemethodes van aardappelen benaderd vanuit de literatuur.
- 1984 Dr. P. Miedema - Toepassing van weefseltechnieken en genetische manipulatie in de aardappelveredeling.
- 1985 Dr. Ir. A.H. Eenink - Wat gaat er veranderen bij de S.V.P.
- 1986 Ir. S.A.G. v.d. Heijden en Ir. R. Hoekstra - De uitgegeven geniteurs van de S.V.P. en de Duits-Nederlandse genenbank.

- 1987 De heer A. Offereins - Het werk van de Duitse kweker.
- 1988 De heer W. v. Gelder - T.G.A.
- 1989 Ir. L.T. Colon - Resistentieveredeling bij aardappelen.
- 1990 Dr. Ir. J. Hoogendoorn - Veranderingen na de fusie tussen S.V.P. en I.V.T.
- 1991 Ir. R. Wustman - Veranderingen bij de beproevingen voor de opname in de rassenlijst.
- 1992 Dr. Ir. E. Jongedijk - Introductie van genetisch gemodificeerde gewassen in de praktijk.
- 1993 Ing. C.J.M. v. Arendonk - Kansen voor de Nederlandse pootgoedteelt.
- 1994 De heer C. Meyer- "Ja, we telen nog consumptie-aardappelen in 2000.!"

Excursie bij dhr. T. Boerma te Zeewolde

De aardappeldagen.

Op initiatief van de A.K.V. zijn vanaf 1959 Aardappeldagen georganiseerd.

In de notulen van 4-11-'58 staat dat als medewerkers zullen worden gevraagd de N.A.K. en de Landbouwvoorlichting, terwijl tevens gevraagd zal worden of ieder zich garant wil stellen voor F 100, =

Programma's aardappeldagen.

- 1956 Prof. Dr. Ir. J.C. Dorst en F. Hettema.
- 1959 De heer K.H. Kroeze (Z.W.N.) - Problemen rond de afzet van aardappelen.
Een forum met Ir. Thijn, Ir. Salentijn, de heer Kroeze, de heer Gels, Dr. Ir. v.d. Zaag, Ing. Schipper en Ir. Dijksterhuis.
- 1960 Ir. A. Rozendaal - Wordt het virusprobleem bij aardappelen groter.
Ir. J.D. Bekius - Invloeden van Euromarkt, termijnmarkt en nacontrole op verbouw en afzet van aardappelen.
- 1961 De heer J. Glotzbach - De huidige en toekomstige afzet van poot- en consumptie aardappelen.
Ir. P. Wiertsema - Nieuwe technische mogelijkheden voor de aardappelafzet.
- 1962 Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag - Voorbereiding voor een goed aardappelgewas.
Ir. J.H. Brust - Kan onze pootgoedteelt zich handhaven.
- 1963 Dr. J. Buter - De Toekomst van de Nederlandse aardappelen in de E.E.G.
Ir. A.J. Louwes - Bedrijfseconomische aspecten van de aardappelteelt.

- 1964 Mr. Dr. J.C. v. Leeuwen - Toepassing van de Algemene Handelsvoorwaarden.
De heer F.J. Bruinsma - Technische verwerking van aardappelen in Amerika.
- 1965 Afscheidsmiddag Ir. G.A. Thijn.
- 1966 Ing. J. Meems - Het optreden en het bestrijden van de aardappelziekte.
Dr. Ir. W. Feekes - Beschouwingen over de ontwerp zaaizaad- en plantgoedwet.
Een forum met Dr. Ir. E.G. Kloosterman, de heer Blijdorp, Dr. Ir. W. Feekes, Ir. U. Mansholt en Ir. G. Salentijn
- 1967 Ir. J. Trip - De praktische toepassing van zaaizaad- en plantgoedwet.
De heer J.C.M. Romme - Het sorteren van aardappelen.
Een forum met Ir. de Bruin, de heer Stienstra, de heer Venema, de heer de Haan en de heer Willems.
- 1968 Ir. H.J. de Bruin - Nieuwe maatregelen voor de bestrijding van aardappelmoehheid.
De heer M.J. Rademakers - Hoever zijn de kwekers thans met AM-rassen.(korte inl.)
- 1969 Ir. J. Glotzbach - Omvang en bestemming van de aardappelteelt.
Ir. J. Trip - De betekenis van de kwekerswet voor de boer.
- 1970 De heer A. Brunsting - Ervaringen met Nederlands pootgoed in het buitenland.
Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag - Aspecten van aardappelteelt.
Een Forum met Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag, J. Venema, A. Willems, K. Schreuder en J. Meems.
- 1971 Ir. J.D. Bekius - De structurele ontwikkeling i.v.m. de export van pootgoed.
Ing. A. Vermeer - De structurele ontwikkeling op het gebied van de aardappelteelt in Nederland.

- 1972 De heer W.H. Oliemans - Exportbevordering van aardappelen.
De heer K.J. Schreuder - Standdichtheid van aardappelen i.v.m. sortering en afzet.
- 1973 Dr. C.H.J. v. Beukering - De betekenis van de Nederlandse aardappel in de E.E.G. en daarbuiten.
Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag - Kwaliteitsaspecten van de aardappelen.
- 1974 Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag - Voorbehandeling van pootgoed.
De heer H.S. Commies - Perspectief van monopolierassen in binnen en buitenland.
- 1975 Ir. G. Salentijn - De betekenis van de pootgoedteelt voor de konsumptieteler.
Ir. P. Wiertsema - Lijnen in de ontwikkeling van de aardappelbewaring en verwerking.
- 1976 De heer G. Lodewijk - Perspektieven voor de afzet van de Nederlandse aardappelen.
Ir. H.J. de Bruin - De betekenis van de ziekten voor de aardappelteelt in het kader van de huidige bestrijdingsmogelijkheden.
- 1977 Ir. C.D. van Loon - Bewaring en voorbehandeling van aardappelen.
Ir. J. Trip - Actuele aspecten rond de aardappelveredeling.
- 1978 Ir. F. Coolman - De aardappelteelt in de toekomst, techniek en arbeid in bedrijfsverband.
Ir. J. Sonneveld - De reputatie van de Ned.pootaardappel in het buitenland.
- 1979 Ir. J.A.F. Hulshof - Toekomst van de aardappelverwerkende industrie.
Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag - Aardappelonderzoek en de betekenis ervan voor de praktijk, zowel nationaal als internationaal

- 1980 Ir. A. Sinnema - Snelle vermeerdering van aardappelen.
Ir. P. Kleyburg - Ziektebewaking.
- 1981 De heer A.M. van Leersum - De toekomst van de aardappelverwerkende industrie.
Ing. A. Vermeer - De concurrentiepositie van de Nederlandse poot- en consumptie aardappel.
- 1982 Ir. H. van Arkel - Exportbevordering van aardappelen.
Dr. Ir. D.E. v.d. Zaag - De betekenis van onderzoek en voorlichting over aardappelteelt en afzet.
- 1983 Ir. A. Mulder - De problemen rondom de aardappelmoetheid.
Dr. Ir. L.C. Zachariasse - Economische aspecten van de aardappelteelt.
- 1984 Ir. G. Salentijn - Pootgoed een kwaliteitsprodukt.
Prof. Dr. Ir. J.G.Th. Hermsen - Aardappelen telen uit zaad of toch maar beter uit knollen.
- 1985 Ir. J.P. van Loon - Voorkom AM-problemen, teel ook AM-resistente rassen.
De heer G. Lodewijk - Het perspectief voor de afzet van AM-rassen.
- 1986 Ir. J.J.J. Langeslag - De toekomst van de aardappelteelt.
Ing. J.W. Ludwig - Aardappeltelen voor de verwerkende industrie.
- 1987 De heren Ir. H.J. de Bruin en Ing. J.H. Smelt - AM en grondontsmetting.
- 1988 De heren Ir. A.J. Riemens en Ing. W.P. Noordam - De rol van AM resistente rassen in het bouwplan.
- 1989 De heren Dr. Ir. E.A. Goewie en Ir. J.D. Bijloo - resp. het nieuwe gewasbeschermingsmiddelenbeleid en biotechnologie.

1990 De heren Ir. J. Zikken en Ir. C.D. v. Loon over resp. de eisen die door de industrie gesteld worden aan produkten en de manier waarop de boer daarop kan inspelen.

1991 De heren Ir. A.J.F. Heydendaal en Ir. P. Hyma - De aardappelteelt in de toekomst.

1992 De heren Ing. D. Zoeteman, Ir. T. Breimer, Dr. Ir. N.G. Röling en mevrouw Dr. Ir. J. Hoogen-doorn - Het meerjarenplan gewasbescherming.

Notulen 7-1-'92; Een veelvoud aan informatieve vergaderingen in het voorjaar en gebrek aan onderwerpen hebben de organisatie doen overwegen de aardappeldag af te schaffen.

Notulen 12-1-'93; De voorzitter stelt vast dat de aardappeldag zoals die werd georganiseerd samen met keuringsdienst en de landbouw voorlichting ter ziele is. Dit tot teleurstelling van enkele leden.

Hiermee is een periode van belangrijke voorlichting afgesloten

Dagelijkse dingen.

Bij het doornemen van de stukken kom je van allerhande dingen tegen die het leven binnen de A.K.V. illustreren.

De eerste excursie: 11 juli 1958

Programma: 8 uur	Vertrek vanaf het Beursplein te Emmeloord.
10 uur	Proefboerderij Kooijenburg te Rolde.
12 uur	Het nuttigen van de meegebrachte lunch.
14 uur	Bezoek bedrijf Muntinga te Oostwold (Gr.Oldambt).

Er wordt met eigen auto's gereden, benzine voor gezamenlijke rekening.

1963. Dr. Ir. W. Feekes zegt n.a.v. de notulen te hebben begrepen, dat op het opnemen van een ras in de rassenlijst, een boete van f 100,= is gesteld. Hij overhandigt de voorzitter een uitgeholde aardappel van het nieuwe ras Emergo waarin een bedrag van f 100,=

1963. De heer J.A. Crebas heeft een mooi succes geboekt doordat het ras Thijnia, genoemd naar ons adviserend bestuurslid, op de Franse rassenlijst werd geplaatst.

Mogelijk komt er ook nog eens een ras met de naam Boumania, genoemd naar onze huidige adviseur.

1964 Dinsdag 7 juli excursie naar de heer G.H. v. Haerlingen te Dedemsvaart. Deze wist op zijn bedrijf veel wetenswaardigheden van zijn zaailingen te vertellen. 's Middags naar een groot kweekbedrijf waar men druk bezig was met het rooien van zaailingen, zonder dat iemand kon vertellen wat er gerooid werd. Het veldboek was en bleef die middag onvindbaar. Het kwekersoog, waaraan Prof. Dorst veel waarde toekende bleef voor ons verborgen.

1965 Het tienjarig bestaan van de vereniging viel samen met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van ons adviserend lid Ir. G.A. Thijn. Ter gelegenheid hiervan is een landelijke afscheidsmiddag georganiseerd, waaraan behalve onze A.K.V., de N.K.B. en de S.V.P. actief hebben meegewerkt.

1966 Dit jaar zal geboekstaafd blijven als het jaar waarin de zaaizaad- en plantgoedwet in het parlement is aangenomen.

Excursie naar Denemarken: Zeer veel regen, een kettingbotting tussen 3 auto's van de deelnemers en een tragisch ongeval in Nederland, dat een dochtertje van één van de deelnemers, de heer Könst, het leven kostte, zetten een zware domper op deze overigens technisch uitstekend geslaagde excursie.

1967 Gezien het feit dat de heren Bruinsma en Crebas bijna 12½ jaar bestuurslid van de A.K.V. zijn, besluit het bestuur de vergadering een rondje aan te bieden. De vergadering gaat hiermee akkoord.

"Kun je nagaan".

1968 Er is voor het eerst melding dat 8 dames aan een excursie deelnemen. Noot van de secretaris: "Het verdient aanbeveling ook in de toekomst de dames vaker mee te nemen naar een zich daartoe lenend object".

1969 Het adviserend bestuurslid, Ir. G.A. Thijn, is naar Emmen verhuisd en heeft daarom gemeend te moeten bedanken als lid van de A.K.V. Er kan rustig worden gesteld dat hiermee een periode is afgesloten in het bestaan van de vereniging. De heer Thijn is vooral in de begin fase een stuwende kracht geweest. Op vele vergaderingen en excursies wist hij de leden te boeien met zijn eigen betoogtrant, waarbij vele praktische adviezen werden gegeven.

1973 Uit de zaailingen werden twee, die in opbrengst en algemene indruk uitblonken, aangewezen als de toppers '72. Het waren Elzinga 68-95 en Schilt 9 PA 126.

1974 Ook nu weer 2 toppers: Omtzigt 68-17 en Elzinga 70-157.

1977 Het Geert Veenhuizen wandbord is uitgereikt aan een aantal kwekers, waaronder onze leden Geertsema-Ebbinge, S. Kroeze, C.J. Omtzigt en M.J. Rademakers.

1979 Op 8 februari overleed ons lid Dr. Ir. W. Feekes. Hij was mede oprichter van de A.K.V. en heeft in de beginjaren veel voor de vereniging betekend. Zijn motto was: Als we 10 kwekers hebben, hebben we 10 paar ogen en zijn we sterker dan een groot kweekbedrijf.

Ook wordt in de jaarvergadering gememoreerd, dat in de loop van het voorgaande jaar ons oud-adviserend bestuurslid, Ir. G.A. Thijn is overleden.

Op 6 december 1979 bestaat de A.K.V. 25 jaar.

De oprichting van de A.K.V. is tijdens een feestelijke avond op 9 januari 1980 in aanwezigheid van de dames in "De Ducdalf" te Espel herdacht.

Tijdens deze herdenking wordt eveneens aandacht geschonken aan het feit dat de heer M.J. Rademakers vanaf de oprichting voorzitter is geweest. In verband met de verdiensten van de heer Rademakers op bestuurlijk terrein, werd hem de Dr. J.G. Oortwijn-Botjes penning uitgereikt door de voorzitter van de Keuringsdienst Noordzeepolders, de heer M.H. Dekker te Warmenhuizen.

1982 Op 10 december is het bestuur vertegenwoordigd op de receptie in Nieuw Vennepe, die wordt gehouden ter gelegenheid van het feit dat ons lid de heer J.P.G. Konst te Zwaanshoek zich gedurende 50 jaar actief en succesvol heeft beziggehouden met het kweken van nieuwe aardappellassen.

1983 Het bestuur is op 3 juni vertegenwoordigd op de afscheidsreceptie van de heer H.S. Commies van Agrico en op de receptie ter gelegenheid van het 25 jaar huwelijksfeest van de heer en mevrouw Nieuwland in september.

Excursie naar Noord-Frankrijk van 30 juni tot 2 juli. De excursie is zeer geslaagd. Er staat niet vermeld dat bijna alle deelnemers moesten overgeven. Zelfs de chauffeur stopte ergens in een dorpje, vloog de bus uit om op het trottoir zijn maag te ontlasten. Leve de Franse keuken!

1984 Op 27 juni was de A.K.V. vertegenwoordigd bij het afscheid van Ir. G. Salentijn als directeur van de Keuringsdienst Noordzeepolders.

1989 De heer W. v. Liere vestigt de aandacht op het feit dat recentelijk in het nieuws was dat nu ook geneesmiddelen uit aardappelen kunnen worden geproduceerd.

1991 Ir. R. Wustman maakt in zijn inleiding veelvuldig gebruik van afkortingen voor nieuwe instituten, mevrouw Mastenbroek belooft de leden een lijst te zullen sturen met een uitleg hierover.

De heer W.F. Bouma wordt geluk gewenst met zijn benoeming tot ridder in de orde van Oranje Nassau.

1992 Op 25 juni wordt aandacht besteed aan het 25 jarig dienstjubileum van de heer H. Obbink.

De heer J.P.G. Konst wordt op 26 mei in het zonnetje gezet vanwege 60 jaar kweekwerk.

Dit jaar drie overlijdensberichten, de heren Schagen, Ringoot en A. Smeenge.

1993 Het Geert Veenhuizenfonds, dat succesvolle kwekers die 25 jaar hebben gekweekt, vereert met een mooi wandbord, zal waarschijnlijk ophouden te bestaan. Het fonds is leeg en er is vanuit het bedrijfsleven geen belangstelling dit in stand te houden, omdat grote clusters allen een eigen systeem hebben, waarmee zij hun kwekers onderscheiden bij het behalen van de rassenlijst. Wanneer dit fonds door de kwekers zelf in stand moet worden gehouden, betekent dit een bijdrage van f 5, = per kweker per jaar. De heer Rademakers vindt hetgeen de handelshuizen zelf doen van een andere orde dan het wandbord van het Geert Veenhuizenfonds.

Hij vindt hieruit een veel bredere waardering spreken.

Slot.

De verslaggeving is afgelopen, we kunnen er een punt achter zetten.

Ik ben mij zeer bewust dat het niet volledig is, maar heb hier wel naar gestreefd.

Aan het slot heb ik nog behoefte om vanaf de kantlijn of zoals u wilt vanuit de tribune de gedragingen van de A.K.V. als het ware van een afstand te bekijken, zoals een sportliefhebber zijn favoriete club.

Heeft 40 jaar A.K.V. aan de verwachtingen voldaan? Is de doelstelling bereikt? De kloof overbruggen tussen hobbykweker en Ned.Kw.Bond. Ja en nee. De A.K.V. heeft een belangrijke functie vervuld. Een goede sfeer tussen kwekers onderling.

Zij heeft een zeer goede voorlichting gegeven. Denk maar aan de aardappeldagen die van 1959 tot 1992 in een behoefte hebben voorzien. Ook de jaarvergaderingen met verschillende sprekers hadden een voorlichtend karakter. Bijblijven is belangrijk!

Dit geldt ook voor de excursies, die zoveel mogelijk om en om, binnenlands en buitenlands werden georganiseerd.

Het proefveld van de A.K.V. is een bindende factor. De onderlinge rivaliteit is een prikkel tot een sportieve competitie.

Een zwarte bladzijde in het bestaan van de A.K.V. is de opheffing van de S.V.P. Bij de oprichting van de A.K.V.- heeft Dr. Ir. W. Feekes gesteld: Het doel van de S.V.P. is in de eerste plaats het werk van de Nederlandse kwekers steunen.

Het opheffen van de aardappelafdeling van de S.V.P. te Lelystad is dan ook een aderlating voor de individuele kweker geweest. Immers, een aantal bedrijven hebben het werk overgenomen met ieder voor zich een eigen

onderzoekprogramma. Dit houdt in dat de kosten vele malen duurder zijn als voorheen. Het ware beter geweest de krachten te bundelen en samen een flinke financiële injectie te geven aan de S.V.P. Dit is echter een gepasseerd station en gedane zaken nemen geen keer. Ook het beëindigen van de C.O.A.-beproevingen en het verdwijnen van de R.I.V.R.O. serie zijn negatieve ontwikkelingen, waaraan vanwege vergaande bezuinigingen, niet was te ontkomen.

Het gevolg is echter, dat de kleine zelfstandige kweker genoodzaakt is, zich aan te sluiten bij een cluster.

Hij geeft daarmee een stuk vrijheid uit handen. De clusters geven ieder voor zich voorlichting en begeleiding. De vraag komt boven of de A.K.V. nog wel een functie heeft. Ook het contact met de N.K.B. gaat via de clusters, zodat de directe band kweker - N.K.B., weer net zo groot is als bij de oprichting van de vereniging.

Hoe zal het verder gaan? Zal de A.K.V. haar samenbindende functie honoreren? Of zal ze verzanden in een gezelligheidsclub. Een veldheer zonder leger omdat de dienst wordt bepaald door het cluster? Hoe het ook zij: we gaan nu jubileren, niet met de handen in de schoot. Kwekers zijn optimisten, zij leven van teleurstelling tot teleurstelling. Wanneer een veelbelovend nummer naar beneden duikelt, is er meteen een nieuwe ster, die omhoog schiet. Een kweker ziet niet om, maar vooruit. En zo gaan we ook dit jubileum vieren.

Jubileren, niet emeriteren!

Proficiat!

Emmeloord, oktober 1994

B. v.d. Leest